

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

FIL

FILOZOFIJA

Ispitna knjižica 1

DRŽAVNA MATURA ŠK. GOD. 2021./2022.

FIL.50.HR.R.K1.12

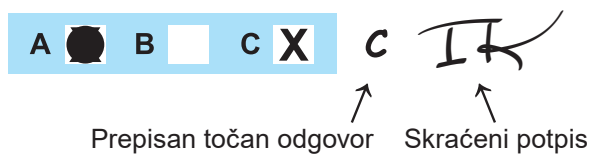

49231

Način označavanja odgovora na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka u ispitnoj knjižici:

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri voditelj ispitne prostorije.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **150** minuta bez stanke.

Zadatci se nalaze u dvjema ispitnim knjižicama. Redoslijed rješavanja birajte sami.

Dobro rasporedite vrijeme kako biste mogli riješiti sve zadatke.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj neće bodovati.

Na 2. stranici ove ispitne knjižice prikazan je način označavanja odgovora i načini ispravljanja pogrešaka. Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti skraćeni potpis. **Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.**

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 12 stranica, od toga 1 praznu.

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.
Točan odgovor donosi jedan bod.

1. Pozorno pročitajte tezu.

Bog je cjelokupnost prirode, a cjelokupnost prirode je Bog.

Iz kojega metafizičkog gledišta jedino proizlazi navedena teza?

- A. iz teizma
- B. iz deizma
- C. iz ateizma
- D. iz panteizma

(1 bod)

2. Koja se od navedenih teza pripisuje Anaksimenu iz miletske škole?

- A. Svijet je vatra vječno živa, s mjerom se pali i gasi.
- B. Granice duše ne pronalazimo, koliko god ih tražili.
- C. Harmonija je borba suprotnosti, napetost kao u luka i lire.
- D. Raznolikosti pojava u svijetu nastaju zgušnjavanjem i razrjeđivanjem zraka.

(1 bod)

3. Koji je od navedenih filozofa smatrao da sva naša spoznaja potječe iz iskustva?

- A. Baruch de Spinoza
- B. Georg W. F. Hegel
- C. John Locke
- D. René Descartes

(1 bod)

4. Koja dva suprotstavljena spoznajno-teorijska učenja pomiruje i objedinjuje Kantov kriticism?

- A. agnosticizam i teizam
- B. empirizam i racionalizam
- C. dogmatizam i skepticizam
- D. platonizam i aristotelizam

(1 bod)

5. Što je prema Epikuru najveće dobro i početak moralnoga djelovanja?

- A. korist
- B. emocije
- C. razboritost
- D. božja sveprisutnost

(1 bod)

6. Koji je od navedenih filozofskih izraza uveo Jeremy Bentham za prosuđivanje moralne vrijednosti djelovanja?

- A. blaženstvo kao svrha
- B. kategorički imperativ
- C. krepost kao sredstvo
- D. račun ugone

(1 bod)

7. Koje načelo prema Kantovoj filozofiji trebaju zadovoljiti subjektivne maksime da budu sukladne moralnomu zakonu?

- A. imperativ koristi
- B. imperativ ljubavi
- C. hipotetički imperativ
- D. kategorički imperativ

(1 bod)

Filozofija

8. Koji je od navedenih oblika vlasti zagovarao Thomas Hobbes?

- A. anarhiju
- B. trodiobu vlasti
- C. apsolutnu vlast
- D. ograničenu vlast

(1 bod)

9. Koji je filozof tvrdio da je čovjek koji živi izvan zajednice ili bog ili životinja?

- A. Aristotel
- B. Demokrit
- C. Heraklit
- D. Sokrat

(1 bod)

10. Kako se prema filozofiji Johna Rawlsa naziva hipotetički položaj u kojemu ljudi ne znaju svoje sposobnosti i svoje mjesto u društvu, tj. prekriveni su „velom neznanja“?

- A. klasni položaj
- B. izvorni položaj
- C. politički položaj
- D. društveni položaj

(1 bod)

II. Zadatci povezivanja

U sljedećim zadatcima **svaki** sadržaj označen brojem povežite **samo s jednim** odgovarajućim sadržajem koji je označen slovom.

Dva sadržaja označena slovom ne mogu se povezati.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Svaki točan odgovor donosi jedan bod.

11. Svaki od navedenih pojmovnih parova iz metafizike povežite s odgovarajućim filozofom.

1. harmonija/broj
2. atomi/praznina
3. mogućnost/zbiljnost
4. ideje/sjene

- A. Aristotel
- B. Demokrit
- C. Friedrich Nietzsche
- D. Ruđer J. Bošković
- E. Platon
- F. Pitagora

(1 bod)

12. Svako od navedenih spoznajno-teoretskih učenja povežite s odgovarajućim filozofom.

1. empirizam
2. solipsizam
3. racionalizam
4. skepticizam

- A. Aristotel
- B. George Berkeley
- C. John Locke
- D. Ludwig Wittgenstein
- E. Piron iz Elide
- F. René Descartes

(1 bod)

III. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju, s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom).
Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ovoj ispitnoj knjižici.
Svaki točan odgovor donosi jedan bod.

13. Što je prema Platonu osnova svega što jest?

(1 bod)

14. Kako se prema Aristotelu naziva uzrok kojim se objašnjava ono iz čega započinje prijelaz iz mogućnosti u zbiljnost?

(1 bod)

15. Kako se prema Johnu Lockeju naziva najjasniji odnosno najizvjesniji stupanj spoznaje?

(1 bod)

16. Kako se naziva teorija istine prema kojoj istinitost nekoga suda proizlazi iz njegove neproturječnosti i sukladnosti s drugim sudovima koji ga podupiru?

(1 bod)

17. Kako se prema Voltaireu i Johnu Lockeu naziva vrednota prema kojoj se poštuje pravo svakoga čovjeka da javno iskaže stavove koji drugima nisu prihvatljivi, ali ih trebaju otrpjeti?

(1 bod)

18. Što je prema J. J. Rousseauu primarni izvor moralnih, društvenih i političkih nejednakosti među pojedincima?

(1 bod)

IV. Zadatci produženoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite s nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak.

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ovoj ispitnoj knjižici.

Točan odgovor donosi jedan, dva ili tri boda.

19. Ukratko objasnite pojam „duševni mir” („ataraksija”) prema stoicima, epikurejcima i skepticima.

1. stoici: _____

(1 bod)

2. epikurejci: _____

(1 bod)

3. skeptici: _____

(1 bod)

20. Ukratko objasnite pojmove „otudjenje”, „razotudjenje” i „praksa” prema filozofiji Karla Marxa.

1. „otudjenje”: _____

(1 bod)

2. „razotudjenje”: _____

(1 bod)

3. „praksa”: _____

(1 bod)

Prazna stranica